

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobkyň:

- a) B. K.
- b) H. K.
- c) S. K.

všechny zastoupeny advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě žalobkyně a) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2024, č. j. MV-36027-2/OAM-2024, o žalobě žalobkyně b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2024, č. j. MV-35534-2/OAM-2024, o žalobě žalobkyně c) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2024, č. j. MV-35503-2/OAM-2024,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně napadly žalobami doručenými zdejšímu soudu dne 4. 4. 2024 v záhlaví specifikovaná rozhodnutí, kterými žalovaný zastavil dle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999

Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), správní řízení o jejich žádostech o udělení mezinárodní ochrany.

2. Ve svých žalobách současně požádaly o přiznání odkladného účinku žalobě, usnesením ze dne 26. 4. 2024, č. j. 28 Az 4/ 2024-19, byl odkladný účinek přiznán.
3. Obsah všech žalob, původně vedených ve třech řízeních, které byly výše uvedeným usnesením spojeny ke společnému projednání, je téměř totožný, neboť důvody, které všechny žalobkyně uvádějí, i jejich azylový příběh je totožný.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobách a ve vyjádření žalovaného

4. Žalobkyně a) prostřednictvím své žaloby brojí proti napadenému rozhodnutí žalovaného, jímž došlo k zastavení řízení o její opakované žádosti o přiznání některé z forem mezinárodní ochrany (azylu nebo doplňkové ochrany), protože se domnívá, že pro zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany nebyly dány podmínky stanovené v § 11a odst. 3 zákona o azylu. Stejně žalobkyně b) i žalobkyně c) nesouhlasí se zastavením řízení ve věci jejich opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Podle nich žalovaný neidentifikoval klíčovou změnu poměrů v zemi původu, která se udála od doby rozhodování o jedné z jejich předchozích žádostí o udělení mezinárodní ochrany, o které bylo rozhodnuto meritorně, kdy rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany bylo vydáno v roce 2007. Žalovaný nezohlednil ani relevanci soukromého a rodinného života z pohledu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.
5. S odkazem na ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu, čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, publikovanou pod č. 208/1993 Sb. (dále jen „Úmluva“) a čl. 40 a násl. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), je tedy dle jejich názoru klíčovou otázkou, zda se v daných případech objevují nové skutečnosti či zjištění, které by odůvodnily meritorní projednání jejich dalších opakovaných žádostí.
6. Žalobkyně uznávají, že jejich současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou několikáté v pořadí, tudíž je lze formálně považovat za další opakované žádosti, upozorňují však na to, že za více než 17 let je změna poměrů v zemi vysoce pravděpodobná. Tedy je klíčové, aby v rámci řízení o nynějších žádostech bylo pečlivě a do detailu posouzeno, zda se poměry v zemi nezměnily takovým způsobem, který předvídá právě § 11 odst. 3 zákona o azylu.
7. Žalobkyně uvedly, že v rámci odůvodnění jejich současných žádostí poměrně detailně popsaly poměry v zemi původu, zejména nebezpečí pronásledování kurského etnika, a ve spojitosti s tím připojily množství relevantních a současných zdrojů. Žalovaný přesto odkazuje na svá zjištění v rámci první žádosti z roku 2007 a uvádí, že situace osob kurské národnosti byla posouzena již v předchozích řízeních.
8. Žalobkyně konstatovaly, že žalovaný poukazoval na skutečnost, že turecká ústava nikterak nerozlišuje mezi státními občany Turecka z hlediska jejich případné etnické příslušnosti, nicméně tento princip není fakticky dodržován, což je možné doložit i recentními zprávami mezinárodních organizací monitorujících dodržování lidských práv i vystupováním představitelů turecké vlády vůči kurdské menšině v Turecku i v sousedních zemích. Žalobkyně mají zato, že jakýkoliv poukaz žalovaného na formální postavení Kurdů v Turecké republice je zcela irelevantní.

9. Totožné pochybení spatřují žalobkyně rovněž v tom, že žalovaný ve vztahu k posouzení nebezpečí jejich pronásledování z důvodu pohlaví, odkázal pouze na postavení žen v rámci právní úpravy a ignoroval informace obsažené v poskytnutých veřejně přístupných zdrojích. Z nich vyplývá, že v zemi původu převládá výrazně konzervativnější přístup k ženám a k jejich roli ve společnosti, který je dán náboženskou orientací země žalobkyň. Samy jsou s ohledem na dobu strávenou v České republice zvyklé na zdejší – čistě sekulární prostředí. Odkázaly na pohovor provedený dne 12. 3. 2024 vztahující se k žádosti o udělení mezinárodní ochrany jejich sestry a dcery Jasmine, ve kterém žalobkyně c) popsala incident s rodinnými příslušníky pobývajícími v Turecku, kteří trvají na nutnosti jejich návratu do vlasti za účelem oživení tradičních hodnot a sňatku.
10. Dále žalobkyně namítly, že napadená rozhodnutí jsou v rozporu s ustanovením § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť v nich žalovaný nezohlednil relevanci soukromého a rodinného života z pohledu možných důvodů pro udělení statutu mezinárodní ochrany. Oproti předchozím řízením došlo ke zjevnému zvýšení míry integraci všech žalobkyň a tyto skutečnosti činí následky negativního vyřízení jejich opakovaných žádostí o to více závažnými.
11. Závěrem žalobkyně navrhy, aby soud napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
12. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 22. 4. 2024 (toto vyjádření se po spojení věci vztahuje ke všem žalobám) odkázal na žalobami napadená rozhodnutí a sdělil, že se jedná již o osmou žádost o udělení mezinárodní ochrany, z nichž první, čtvrté, páté a sedmé řízení o žádosti bylo podrobeno též soudnímu přezkumu. Ve všech případech byly žaloby zamítnuty, což nezměnil ani jejich v některých případech provedený přezkum Nejvyšším správním soudem.
13. Žalobní body jsou tvořeny prakticky toutéž argumentací, která žádosti provázela. Žalobkyně apelují na dlouhodobý pobyt a vazby vytvořené na území ČR. Zmínily taktéž obecně známou situaci Kurdů v zemi původu, a to bez jakékoliv konkrétní vazby k jejich osobám z hlediska azylově relevantních důvodů.
14. K žalobami tvrzené situaci osob kurdské národnosti žalovaný uvedl, že se touto otázkou zabýval již v předchozích řízeních, kdy nebylo ve vztahu k žádné ze žalobkyň shledáno žádné riziko azylově relevantního pronásledování nebo hrozby vážné újmy a ani soudy (pokud tato řízení byla projednávána před soudy) v nich neshledaly azylově relevantní důvody pro jakoukoliv možnost udělit žalobkyním mezinárodní ochranu v jakékoliv její podobě. Žalovaný zopakoval, že žalobou zmiňovaná situace Kurdů v zemi původu žalobkyň se dosud významně nezměnila a je bohatě posouzena v judikatuře správních soudů.
15. K žalobkyněmi uváděným rodinným vztahům na území ČR žalovaný uvedl, že tu byly vybudovány při absenci jakéhokoliv pozitivního pobytového oprávnění, a není možné nyní jejich existencí pobyt na území cizího státu jakkoliv legitimizovat.
16. Žalovaný má za to, že v rámci současného řízení posoudil důvody dalších opakovaných žádostí žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany a srovnal je s tvrzeními z předcházejících řízení, což podrobně popsal v odůvodněních napadených rozhodnutí. Nenašel přitom azylově relevantní důvody, na jejichž základě by bylo možné žalobkyním mezinárodní ochranu udělit. Navrhl žaloby zamítnout.

III. Jednání soudu

17. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 2. 8. 2024, a to za účasti žalobkyně, jejich zástupce a pověřené zaměstnankyně žalovaného.
18. Obě strany sporu setrvaly na svých skutkových tvrzeních, argumentech a procesních návrzích.

IV. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Při posuzování věci měl na zřeteli také čl. 46 procedurální směrnice. Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“.
20. Žaloby nejsou důvodné.
21. Ze žalovaným předložených správních spisů vyplynulo, že žalobkyně podaly dne 26. 2. 2024 další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v nichž uvedly, že na našem území žijí již mnoho let (od roku 2007), což je v případě žalobkyně a), b) téměř celý jejich život, neovládají tedy turecký jazyk (pouze češtinu a kurdštinu) a na rozdíl od Turecka tu mají zázemí i přátele. Žalobkyně a) v současné době studuje s výbornými výsledky na obchodní akademii v Hradci Králové, žalobkyně b) na Střední zemědělské škole v Kostelci nad Orlicí. Jejich vzdělávání již od počátku základní školy probíhá v českém jazyce a jeho pokračování v zemi původu by přineslo značné komplikace. Všechny žalobkyně se hlásí ke kurdské národnostní menšině a shodně uvádějí, že vzhledem pronásledování Kurdů v zemi původu se bojí návratu do vlasti, současně se s ohledem na ekonomickou, sociální a kulturní vázanost k území České republiky nemají kam vrátit.
22. Z průběhu správního řízení je zřejmé, že aktuální žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jsou již osmé v pořadí, poprvé byla jejich žádost o mezinárodní ochranu podána dne 28. 11. 2007, tj. den po příjezdu do ČR, a udělena nebyla rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 3. 2007, č. j. OAM-10-608/LE-07-HA08-2007. Proti těmto rozhodnutím byly podány správní žaloby, které byly zamítnuty Krajským soudem v Ostravě dne 19. 8. 2008 rozsudky č. j. 63 Az 25/2008-31 a č. j. 63 Az 24/2008-33, následné řízení o kasačních stížnostech proti nim zastavil NSS dne 23. 4. 2009. Žalobkyně požádaly o mezinárodní ochranu dále dne 22. 5. 2009, 1. 7. 2009, 17. 9. 2009 (proti rozhodnutím o zastavení řízení podle § 25 písm. i/ zákona o azylu byly podány neúspěšně správní žaloby i kasační stížnost); dále bylo o mezinárodní ochranu žádáno dne 6. 4. 2010 (proti rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i/ zákona o azylu byla podána správní žaloba u Krajského soudu v Brně, který ji usnesením zastavil). Další žádost o mezinárodní ochranu byla podána dne 18. 5. 2011 (proti rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i/ zákona o azylu nebyl uplatněn žádný opravný prostředek) a naposledy bylo o žalobě proti rozhodnutím o zastavení řízení o žádostech žalobkyně ze dne 5. 12. 2022 o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto zamítavým rozsudkem zdejšího krajského soudu dne 7. 3. 2023, č. j. 51 Az 7/2022-56, který nabyl právní moci dne 21. 3. 2023.

23. Podstatou podaných žalob je posouzení otázky, zda žalovaný správně vyhodnotil, že v daném případě nebyly naplněny podmínky pro hmotněprávní posouzení žádostí, když vycházel z toho, že se nelze důvodně domnívat, že by žalobkyně mohly být v zemi původu vystaveny pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo by jim mohla hrozit vážná újma dle § 14a téhož zákona.
24. Žalovaný konstatoval, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 26. 2. 2024 jsou dalšími opakovanými žádostmi ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, který ji definuje tak, že *„další opakovanou žádostí je druhá opakovaná žádost podaná toutéž osobou po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. a), d), e), f), h) nebo j) (zákona o azylu) o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a všechny žádosti následující po ní“*.
25. K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se podrobně vyjádřil již i Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Svůj závěr formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“*.
26. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. V jeho bodě 19 uvedl, že *„odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*
27. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost takové žádosti ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákon o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.*

28. Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu skutečně představuje určitou výjimku z principu právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*. Proto, aby bylo možné podat a následně věcně projednat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, je tedy třeba kumulativního splnění obou výše naznačených podmínek, které lze dovodit z dikce § 10a písm. e) zákona o azylu a které shodně vycházejí z toho, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti - břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Nejvyšší správní soud vyslovil již ve svém rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86, že *„zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.“*
29. Napadená rozhodnutí žalovaného uvedeným požadavkům vyhovují. Žalovaný se zabýval skutečnostmi, které žalobkyně uváděly při podání opakovaných žádostí, přičemž dospěl k závěru, že se o nové skutečnosti nejedná. Žádné nové skutečnosti žalobkyně neuváděly ani v žalobě. Žalovaný se na základě aktualizovaných informací o zemi původu žalobkyň zabýval též tím, zda v zemi jejich původu nedošlo v průběhu doby k takové změně, jež by mohla odůvodňovat opětovné meritorní posouzení jejich žádostí z důvodu, že by v případě jejich návratu do vlasti mohly být vystaveny pronásledování či vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný se tvrzeními žalobkyň zabýval a své závěry přezkoumatelně zdůvodnil. V tomto ohledu mu soud nemá co vytknout. Žalobkyně v průběhu správního řízení netvrdily ani nedoložily žádné takové skutečnosti, jež by závěr žalovaného zpochybnil.
30. Informace o zemi původu, tak jak je obstaral žalovaný, považuje krajský soud pro posouzení věci, tj. zda došlo ke změně situace v zemi původu žalobkyň, za dostačující. Šlo o Informaci OAMP – Bezpečností a politická situace v zemi, stav: srpen 2023; Informaci MZV ČR ze dne 16. 1. 2024 – Turecko, Turečtí občané kurdského původu; Informaci OAMP z 27. 7. 2023 – Používání kurdštiny v Turecku; Informaci Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Přehled údajů o zemi za rok 2022 – Turecko a odpovědi MZV ze dne 16. 1. 2024 na dotazy MV – Informace o zemi původu pro řízení o MO v ČR – Turecko.
31. Žalovaný tak požadované hodnocení provedl s odkazem na relevantní podklady, přičemž konstatoval, že v daných případech neshledal žádné riziko azylově relevantního důvodu pronásledování nebo vážné újmy. Krajský soud se s tímto hodnocením ztotožňuje a považuje je za dostatečné pro rozhodnutí ve věci. Hodnocení situace v Turecku provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, podle kterého *„informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“*.
32. Krajský soud má za to, že závěry žalovaného ob stojí i ve světle tvrzení žalobkyň o tom, že se v Turecku situace ve vztahu ke Kurdům zhoršila. V řízení o původní žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebylo zjištěno, že by žalobkyně (tedy zejména žalobkyně c/) ve své vlasti vyvíjely činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu a ve vztahu k obtížím tureckých Kurdů. Ostatně žalobkyně a) a b) v době vycestování ze země původu byly školkového věku. Tvrzení v další opakované

žádosti žalobkyň jsou obecná a založená na obecném tvrzení o diskriminaci z důvodu kurdské národnosti. Diskriminace sama o sobě však bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníku takové etnické menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Žalobkyně v opakovaných žádostech dostatečně nekonkretizovaly, že by se v jejich případech objevily natolik významné skutečnosti, jež by vedly k závěru, že by v případě návratu do vlasti s přiměřenou pravděpodobností čelily závažnému porušení svých lidských práv či obdobně neakceptovatelnému jednání.

33. Pokud jde o obecné tvrzení týkající se diskriminace kurdské menšiny po roce 2016, krajský soud odkazuje na bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se postavením Kurdů v Turecku opakovaně zabývala (např. usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, či ze dne 21. 1. 2021, č. j. 9 Azs 256/2020-37). Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019-54, uvedl, že „*poukazuje na to, že v poslední době odmítl kasační stížnosti založené na námitce nesprávného posouzení otázky pronásledování kurdské menšiny v Turecku např. v usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 - 28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 - 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46, ze dne 7. 11. 2019, 2 Azs 75/2019 - 46; podrobně se pak touto problematikou zabýval např. v rozsudku ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011 - 154, či ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015 - 23. Již dříve uvedl, že se zabýval také postavením kurdské menšiny v Turecku, přičemž v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dospěl k závěru, že obtíže spojené s příslušností k této etnické skupině nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Kasační stížnost obsahuje značně obecná tvrzení o tom, že po státním převratu, k němuž došlo dne 15. 7. 2016, se v důsledku následující reakce státní moci a intenzivních opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám, mohou za určitých okolností některé osoby obávat pronásledování. (...) Tyto obavy z pronásledování by mohly být namísto zejména u politicky aktivně činných osob, resp. osob zapojených do neúspěšného státního převratu, takové skutečnosti však stěžovatel neuvedl“ (usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 - 28). Dále taktéž naznal, že nelze stěžovateli přisvědčit, že by kurdští příslušníci v Turecku byli na celém území státu tak běžně a závažně pronásledováni, že by tato skutečnost zakládala důvod pro udělení mezinárodní ochrany (usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46).“*
34. Doplnkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu je možno přiznat žadateli o azyl v případě, kdy nesplňuje důvody pro udělení azylu, existuje-li důvodná obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Povinností správního orgánu i soudu je zabývat se možnou existencí těchto důvodů v případě jakéhokoli procesního režimu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu. Současně platí, že podmínky pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona. Intenzita nebezpečí vážné újmy přitom musí vykazovat určitou úroveň, musí se jednat o reálné nebezpečí (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008-79, ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007-49, ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 Azs 10/2011 - 89, nebo ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010 - 64). Z obsahu správních

spisů a ze samotného tvrzení žalobkyň vyplývá, že jim v případě návratu do země původu vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a písm. a), b), c) ani d) zákona o azylu nehrozí. Krajský soud tak s hodnocením žalovaného souhlasí a doplňuje, že tento závěr nebyl žalobkyněmi v průběhu správního ani soudního řízení relevantně zpochybněn.

35. Z odkazované judikatury vyplývá, že kurdští příslušníci v Turecku (nejedná-li se o politicky aktivně činné osoby, resp. osoby zapojené do neúspěšného státního převratu v roce 2016) nejsou na celém území Turecka běžně a závažně pronásledováni. Nelze proto tvrdit, že by příslušnost ke kurdské menšině byla sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. A v případě žalobkyň krajský soud neshledal žádné další individuální okolnosti, které by mohly vést k přiměřené pravděpodobnosti pronásledování z tohoto důvodu v budoucnosti.
36. Krajský soud nezpochybňuje skutečnost, že v individuálních případech může být příslušnost ke kurdské menšině azylově relevantní, pokud k ní přistoupí další okolnosti, které svědčí o tom, že žadatel byl v zemi původu pronásledován na základě některého z azylově relevantních důvodů. Mezi ně nepochybně patří také politické přesvědčení, popř. přímo aktivní podpora politických uskupení, které jsou vládnoucí mocí považovány za teroristické organizace, což je poté spojeno s různými projevy pronásledování či represe ze strany státních orgánů. O takovou situaci však v případě žalobkyň nešlo. Žalovaný v napadených rozhodnutích dostatečně vysvětlil, že i ve vztahu k žalobkyněmi tvrzenému potenciálnímu pronásledování z důvodu pohlaví v důsledku odstoupení Turecka od Istanbulské úmluvy (Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí) v roce 2021, se nejedná o důvod pro postup spočívající v novém meritorním posouzení žádostí o azyl, neboť ženy v Turecku jsou nadále chráněny ústavou a trestněprávními předpisy.
37. Dospěje-li správní orgán porovnáním důvodů uvedených v opakované žádosti téhož žadatele o udělení mezinárodní ochrany ke zjištění, že se jedná o tytéž skutečnosti, které byly hodnoceny v souvislosti se žádostí dříve uplatněnou, je závěr o nepřipustnosti nové žádosti v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu. Následné zastavení řízení o takovéto žádosti za použití § 25 písm. i) zákona o azylu je proto za zjištěných okolností případu postup, který má oporu v zákonné úpravě. V případě, že správní orgán rozhodne o žádosti podle § 25 písm. i) uvedeného zákona, nezkoumá již splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona. Postup žalovaného v posuzovaném případě tak byl správný a krajský soud se s jeho závěrem plně ztotožňuje.
38. Důvodnou nemohla být ani námitka, že se žalovaný měl při svém rozhodování zabývat též dopady vycestování žalobkyň a s tím souvisejícím zásahem do jejich soukromého a rodinného života. Jelikož se v řešených věcech jednalo o opakované žádosti ve smyslu § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, musel žalovaný před přistoupením k věcnému posouzení žádostí nejprve posoudit jejich přípustnost podle § 11a odst. 1 téhož zákona. Správně přitom dospěl k závěru, že opakované žádosti žalobkyň nesplňují hned první z tam vymezených podmínek, tj. neobsahují žádné nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žadatelky mohly být po svém návratu do vlasti vystaveny pronásledování nebo hrozbě vážné újmy podle zákona o azylu. Krajský soud zdůrazňuje, že za těchto okolností žalovaný nebyl povinen zkoumat přiměřenost možných dopadů svého rozhodnutí do soukromého nebo rodinného života žalobkyň, neboť se nejedná o podmínku přípustnosti opakované žádosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Zhodnocení dopadů rozhodnutí do oblasti soukromého či rodinného

života připadá v úvahu až ve fázi meritorního rozhodování o žádosti. K tomu však v posuzované věci nedošlo, neboť opakované žádosti žalobkyň žalovaný vyhodnotil jako nepřipustné a o věci rozhodl rozhodnutím procesního charakteru. Nutno dodat, že za důvod k meritornímu projednání žádostí nelze obecně považovat ani délku pobytu na území České republiky a s ním spojené důsledky v podobě zvýšení míry integraci žadatelů.

39. Krajský soud pak pouze na okraj připomíná, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Udělení mezinárodní ochrany je tak zcela specifickým způsobem legalizace pobytu na území ČR, a to za přesně vymezených podmínek. K legalizaci pobytu na území ČR pak slouží i zákon o pobytu cizinců, přičemž smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců nelze nahrazovat řízením azylovým.

V. Závěr a náklady řízení

40. Krajský soud neshledal žaloby důvodnými a nad jejich rámec nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto žaloby jako nedůvodné dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně v řízení úspěšně nebyly, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení, úspěšný žalovaný žádné náklady nenárokoval, resp. náklady řízení mu nad rámec jeho běžné úřední činnosti ani nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 2. srpna 2024

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně